

No soy una bruja ('I am not a witch')

Direcció: Rungano Nyoni

Països: Regne Unit, França, Alemanya, Zàmbia (2017)

Fitxa tècnica

Guió: Rungano Nyoni **Gènere:** Drama **Durada:** 90 min **Música:** Matthew James Kelly **Fotografia:** David Gallego **Interpretació:** Maggie Mulubwa, Gloria Huwiler, Travers Merrill, Chileshe Kalimamukwento, Henry B.J. Phiri, Dyna Mufuni, Nancy Murilo, Ritah Mubanga, Nellie Munamonga **Producció:** BFI Film Fund / Clandestine films / Film4 / Soda Pictures / Unafilm **Llengües:** Anglès, nyanja, amb subtítols en espanyol

Sinopsi

I am not a witch parteix de la cultura local de Zàmbia (Àfrica), sobre la creença en la bruixeria. Partint d'aquesta premissa, la història girarà al voltant de Shula, una nena de nou anys que és internada en els anomenats camps de bruixes. Per certes supersticions es creu que la nena és una bruixa i té poders. A partir d'aquest moment Shula haurà de decidir si fugir, convertint-se en una cabra blanca, o fer front al seu destí. (sensacine.com)

Crítica

'I am not a witch': el calvari d'una nena africana

2017.05.28 - CANES 2017: Rungano Nyoni encisa la Croisette amb el seu primer llargmetratge, un conte tràgic satíric amb una magnífica posada en escena en què l'absurd s'imposa sobre la llàgrima fàcil

Rungano Nyoni, zambiana de naixement criada a Gal·les, va rebre una acollida triomfal per part del públic de la Quinzena dels Realitzadors del 70è festival de Canes, per diverses raons: en primer lloc, perquè el seu primer llargmetratge, *I am not a witch*, es recolza en un guió impecable i unes imatges magníficament compostes, acolorides i poètiques amb les quals bé es podria fer una exposició de fotografia; en segon lloc, perquè adopta el to característic d'un conte absurd, amb un humor gairebé entremaliat que, sorprenentment, no cau en cap instant en la indecència, i, finalment, perquè Nyoni aconsegueix relatar una tragèdia punyent sense recórrer a la llàgrima fàcil.

El seu talent com a guionista i com a directora es manifesta aquí, en efecte, en tot la seva esplendor, si bé no havia passat desapercebut tampoc abans que es llancés al format del llargmetratge: els seus curts li van valer nombrosos premis i prestigioses nominacions, així com el suport, per realitzar *I am not a witch*, de la Cinéfondation i de nombrosos fons europeus. La història de la pel·lícula o, més aviat, la premissa a partir de la qual desfila el seu meravellós relat, la va trobar al seu país d'origen, on encara existeixen (i estan lluny de desaparèixer afavorides per velles creences tan aterridores com abraçadabrants i longeves) els camps de bruixes. Sense treure ni una mica de l'horror que envolta aquest fenomen, Nyoni ha decidit recórrer en la seva pel·lícula de ficció a l'absurd i recolzar-se especialment en jocs de ressonància (visual, sonora, simbòlica i referencial) que fan que emergeixin de manera impactant els descoratjadors arcaïsmes de la Zàmbia actual.

L'heroïna de qui se'ns explica el destí tràgic, Shula, és una criatura de nou anys capturada com a bruixa i "internada" en un camp de murs de fina cinta blanca que volen al vent i que es lliquen mitjançant un jou a l'esquena de les dones (generalment adultes) incriminades de ser bruixes amb certesa, cosa que ve a ser d'una manera absolutament capritxosa que es deriva de supersticions profundament ancorades en la cultura local com perquè les impregnin el sentit comú, la humanitat o la raó. Aquesta contradicció la simbolitzen meravellosament bé aquestes bandes de teixit tan lleugeres com aclaparadores, ja que tota bruixa que decideix desfer-se'n s'exposa a ser maleïda i ser convertida en cabra. Shula –en el seu rostre sovint no veiem cap expressió, com si fos una estàtua– reflecteix aquesta total impotència (accentuada per breus moments en què, per una paraula o una expressió, deixa escapar tota la innocència de la seva tendra edat) i porta sobre les seves petits espatlles el pes de tot un món. Des de l'instant en què la seva "culpabilitat" de bruixa és provada a les autoritats (en una escena que val de prova completament esbojarrada de l'assumpte, un tipus explica a una policia com n'ha vist altres de l'espècie de Shula arrencar un braç), aquesta jove més que víctima és explotada sense compassió ni altra intenció subjacent, amb una inhumanitat tan aberrant que ella es mostra somrient i totalment convençuda de la seva legitimitat. Serveixi d'exemple el personatge ben vestit que se li dona d'emprenedor en portar-la a un plató de televisió per presumir dels miracles que s'espera d'elles, moment en el qual se sent com a l'atzar i de passada una certa pregunta: i si només es tracta d'una nena?

Entre els múltiples desfasaments sorneguers que exalten el caràcter totalment al·lucinant de semblant circ (cal pensar aquí també en l'escena en què una turista britànica s'entendria davant la petita presonera com si estigués en un zoo), destaca la sucullència de la banda sonora, que alterna entre furiosos arravataments vivaldians, el jazz més abstracte i la cançó "Old Mac Donald Had a Farm". En aquest sentit, assenyalem que és amb un dels temes que no falten a les nits de festa d'avui dia ("American Boy", d'Estelle) amb el qual vivim, pudorosament, el moment més punyent de la pel·lícula. *Brio*, per descomptat, no n'hi falta.

“I am not a witch”: premis i seleccions principals

Premis BAFTA 2018

Premi BAFTA de cinema pel debut excepcional d'un escriptor, director o productor

Adelaide Film Festival 2017

Premi Internacional de Llargmetratges ADL Film Fest a millor pel·lícula i Premi Internacional de Pel·lícules Foxtel per la millor funció

Festival Internacional de Cinema d'Àfrica (AFRIFF) 2017

Premi de cinema britànic independent al millor director i al millor avanç de la productora
Premis Douglas Hickox a millor pel·lícula independent britànica, millor actriu, millor guió, millor guionista debutant, millor direcció de fotografia

Festival de Mumbai 2017

Menció especial

Festival de Cinema d'Estocolm 2017

Premi al millor debut en direcció

I moltes nominacions

Rungano Nyoni

Filmografia com a director

2017 *I am not a witch*

2014 *Kuuntele* (curtmetratge)

2014 *Nordic Factory*

2012 *Africa First: Volume Two* (video) (segment de *Mwansa the Great*)

2011 *Mwansa the Great* (curtmetratge)

2009 *The List* (video curtmetratge)

2009 *20 Questions* (curtmetratge)

Biografia

Va néixer a Zàmbia i es va criar a Gal·les. Després de graduar-se en interpretació a la Central Saint Martin School de Londres es va començar a interessar per la direcció. *The List* (2009), el seu primer curt, va guanyar un Bafta. L'any 2013 va participar en una residència de la Cinéfondation de Canes, on va començar a treballar en el seu primer llarg, *I am not a witch*.

Organització:

En conveni amb:

Amb el suport de:

